

A suttyanó visszatér

Dió és Kolumbusz, a két kölyökmacska már fél órája egy igen fürge egeret kergetett az udvaron, de a pimasz egér most mindkettőjüket kicselezve átszaladt Dió lábai között, és besurrant a házba.

– Utána! – kurjantott Kolumbusz, a fekete-fehér kandúrka. – Elkaplak, te betyár!

– Hová tűnt? – kérdezte Dió, miután ő is betrappolt a házba testvére mögött.

– Nem tudom, de ha kell, felforgatom érte az egész házat.

– Annyit nem ér! – tiltakozott ijedten a cirmos cicalány. – Nagyon kikapnánk miatta.

Dió a polcok között matatott, amikor egy régi, gyűrött valami pottyant a lábai elé.

– Mi ez? – kérdezte, miközben felkapta. Egy öreg, papírlap volt, egy térkép. A települések neveit alig lehetett kiolvasni, de a cicák rögtön felismerték: ez az a térkép, aminek a segítségével korábban Sanyi vezette őket egy országjáró kalandra.

Nézd csak! – sűgta Dió. – Ezt... ezt akkor találtuk a padláson, amikor megismerkedtünk

Sanyival. Emlékszel?

– Persze, persze! – bólogatott Kolumbusz, miközben a mancsával simogatta a papírt. – Annyira jó volt a suttyanóval országot járni! Nézd, itt a Balaton! Eszembe jut róla a gyenesdiási csukalány, és Bogyiszlóról a sámlis mese és az a fantasztikusan finomságos tejfölös kalács...

– Nekem Nagycenk volt az egyik kedvencem. Csak azt sajnálom, hogy nem találtuk meg az éneklő ibolyákat. Hol is voltunk még?

– Lébényben és Karancsalján... és Perkátán... és Kerecsenden – felelte merengve a kis kandúr.

– Nem, Kerecsenden nem voltunk, de első este arról mesélt Sanyi, ezért gondolod azt, hogy ott is jártunk.

– Tényleg! Ott nem voltunk. Akkor hol jártunk még?

– Gutorföldén – segített emlékezni Dió.

– Vajon hol barangolhat most Sanyi? Azt mondta, hogy Egyiptomba megy. Lehet, hogy még mindig ott van?

– Nem tudom.

– Olyan jó lenne, ha megint együtt csavaroghatnánk vele!

A két cica még néhány percig nosztalgiázott,

teljesen megfélekedve a pimasz egérkéről, amikor hirtelen megszólalt egy ismerős hang az ablak felől:

– Sziasztok, kis kalandozók!

– Sanyi! – kiáltották egyszerre, és azonnal a nyitott ablakhoz futottak.

Odakint egy ütött-kopott, öreg kis tricikli álldogált. A cicák boldogan rohantak kedves barátjuk felé.

– Hogy vagy? – kérdezte Kolumbusz. – Éppen rólad beszélgettünk. Egyiptomban minden rendben? Mesélj, mesélj!

– Majd később mesélek Egyiptomról is – mosolygott Sanyi –, de most fontosabb dolgot kell elmondanom nektek.

Dió kíváncsian közelebb lépett.

– Mi az a fontos dolog? – kérdezte.

– Talán tudjátok, hogy szeretek Bogyiszlóra visszajárni... – kezdte Sanyi. – Emlékeztek még a falura?

– Persze! Azt nem lehet elfelejteni – bólogatott bőszen Kolumbusz.

– Most is oda mentem először, amikor hazaértem Egyiptomból. Aztán, amíg ott kerekeztem, furcsa hiányérzetem támadt. Észrevettem, hogy eltűnt a címerem.

– A micsodád? – értetlenkedett Dió.

– A címerem. Volt egy kis Bogyiszló-címer az ülés alatt. Az a garabonciás asztalos készítette és rakta rám, aki nagyon-nagyon régen engem is megalkotott.

– Bogyiszlón?

– Igen.

– Annyira tudtam! – vágta rá Dió boldogan. – Már akkor kitaláltuk, hogy onnan származol, amikor a sámliról meséltél.

– Valóban, jól okoskodtatok.

– De miért baj az, hogy elveszett? – kíváncsiskodott Kolumbusz. – Azt mondd, hogy az ülés alatt volt. Mi észre se vettük. Nem látszott. Most se látszik, hogy nincs meg.

– Nem látszik, ez igaz, de én érzem. Abban a címerben van az én varázserőm. Az a címer köt össze a földdel, a levegővel, a vízzel. A címerem nélkül csak egy közönséges rozoga, vénséges vén tricikli vagyok.

– Nem tudsz suttyanni? – kérdezte ijedten a cicalány.

– Nem tudsz ladikká változni? – érdeklődött hitetlenkedve a kis kandúr.

– Nem. A címer nélkül ez mind el fog múlni. Most még maradt bennem némi varázslat.

Kicsit olyan ez, mint amikor valami elektromos kütyüt feltöltenek: egy darabig működik, aztán lemerül, és újra fel kell tölteni. Hát, az én „töltőm” ez a címer. Amikor észrevettem, hogy elveszett, keresni kezdtem... de nem találtam meg az egészet. Csak a keret maradt nálam. Attól tartok, hogy a hét alkotóeleme hétfelé szállt.

– Milyen volt a címer? Milyen alkotóelemei vannak?

– Kukkantsatok be az ülés alá! – biztatta Sanyi a cicákat.

Ők be is néztek az ülés alá, ahol egy apró pajzs alakú címer-keretet láttak. Ám amikor megtapogatták, érezték benne az alkotórészek megürült helyét. Kis mélyedések, vájatok jelezték, hogy milyen forma illik beléjük.

– Hét elem hiányzik: a címer jobb felső sarkában volt egy Nap, alatta egy ladikban evező ember – sorolta a suttyanó –, az ember fején volt egy kalap, ez eddig három. A ladik alatt hullámszó víz volt, a vízben két hal úszott, a címer bal oldalán pedig egy fa állt egy kis dombon vagy szigeten. Ez összesen hét. Mind elveszett. Valahová szétszóródtak. Próbáltam megkeresni őket, de nem jártam sikerrel.

Bogyiszlón nincsenek, ez biztos. Éreztem volna a jelenlétüket. Kérdezősködtem is, hátha tud valaki róluk valamit. A helyiek szerint a „bogyiszlói szelek Ócsény felé fújnak”.

– Ez mit jelent? Van ennek értelme?

– Én azt gondolom, hogy ez egy iránytű, amit követnem kell. Úgy hiszem, hogy az első darabot Ócsényben fogom megtalálni.

– Hol van Ócsény? – bogarászta egyből a térképet Kolumbusz.

– Egészen közel Bogyiszlóhoz – mondta Sanyi.

– Segíthetünk? – kérdezte Dió izgatottan. – Veled mehetünk?

– Igen – bólintott Sanyi. – Pontosan ezért jöttem el hozzátok. A segítségetekre számítok. Mind a hét darabot meg kell találni: a Napot, a fát, az evezős embert, a vizet, a két halat és a kalapot. Ha mind megvan, akkor újra összeállíthatjuk a címert, és nem kell attól félnem, hogy többé nem suttyanhatok.

– Akkor ne időzzünk itt tovább tétlenül! – mondta Kolumbusz, és Dióval egyszerre pattantak fel Sanyi ülésére. – Induljon az új kaland!

Ócsény

A két cicus nem felejtette el, hogy a suttyanón ülve mit kell tennie. Semmi mást, csak jó erősen koncentrálni arra a helyre, ahová el akarnak jutni. Ezért aztán most minden erejükkel Ócsényre gondoltak.

Egy pillanat múlva máris egy kis falusi vasútállomáson találták magukat. Leszálltak a suttyanóról, hogy alaposan körbenézhessenek. Egy vonat éppen ekkor indult. A peron már üres volt, ám az állomás épülete nagy betűkkel hirdette Ócsény nevét.

– Nahát, valóban itt vagyunk! – csivitelte Dió.
– Nézd csak, Kolumbusz! Ide akár vonattal is jöhettünk volna.

– Bölcs meglátás – biccentett a kandúr. – Már csak az a kérdés, hogy hol találjuk a címerdarabot.

– Ezt bizony én sem tudom – mondta Sanyi. – Járjuk körbe a falut, hátha szerencsénk lesz!

– Pedálozni fogunk? – kérdezte a cicalány.

– Naná! Szokás szerint – jött a válasz Kolumbusztól, aki máris visszaült a triciklire.

– Tényleg közel vagyunk Bogyiszlóhoz? –

faggatózott tovább Dió és felmászott testvére mögé.

– Igen. Ha légvonalban nézzük, csak néhány kilométernyire vagyunk tőle. Ez a falu is a Gemenci erdő szélén fekszik, Szekszárd szomszédságában.

– Akkor akár át is ugorhatnánk egy kis tejfölös kalácsért a szülőfaludba – jegyezte meg a kandúr, és megnyalta a száját.

– Ugyan már! Ne legyél ilyen torkos! Most sokkal fontosabb dolgunk van.

– Igaza van Diónak – bólintott Sanyi –, fontosabb dolgunk van, de azért itt is ismerik ám a tejfölös kalácsot, csak itt kerek kalácsnak hívják.

– Ez jó hír – mosolygott Kolumbusz. – Nekem mindegy, hogy mi a neve, ha jó sok tejföl van rajta. Egyébként most merre tartunk?

– Benézünk Bözsi nénihez. A falu központjában lakik, nem messze a református templomtól. Ő általában minden fontos dolgról tud, ami Ócsényben történik. Talán a segítségünkre lehet...

– Miért? Ő a polgármester? – kérdezte Dió, mire Sanyi felkacagott.

– Nem polgármester, bár biztosan megállná a

helyét azon a poszton is. Bözsi néni ruhákat varr, mégpedig sárközi népviseletes ruhákat.

– Sárközi? Az mit jelent? – kíváncsiskodott tovább a cicalány.

– Sárköz egy néprajzi tájegység elnevezése. Nagyjából Alsónyék, Ócsény, Decs és Sárpilis területét fedi le. Nagyon gazdag a néphagyománya és kiemelkedően szép, erősen díszített a népviselete.

A cicák egy ideig némán bámészkodtak, hátha felfedezik valahol azokat a gazdag néphagyományokat. Az út mellett sorra haladtak el a házak előtt, ám a falu most csendes volt, modern autókkal és kertekkel, semmi régi, tarka forgatag, a hangulat azonban valahogy mégis megidézte a múltat.

– Mesélj valamit Ócsényről Sanyi! – kérték barátjukat a cicák, miközben a falu főutcáján pedáloztak.

– Rendben, mesélek – bólintott a suttyanó. Megköszörülte a torkát és belefogott a történetbe:

– Valamikor réges-régen, amikor az emberek még mind népviseletben jártak, élt Ócsényben egy leányka, Mariska. Ő is varrónő volt, mint

Bözsi néni, akihez most megyünk. Sokan foglalkoztak annak idején varrással, mert akkoriban a kész ruhákat nem a boltban vették az emberek, mint most. Ám Mariska minden varrónő közül kitűnt, mert a keze alatt minden sárközi ruha különleges lett, ugyanis a fonalba, amivel varrt, titkos tündéri erő lakozott. A tündérfonal segítségével a ruhák szerencsét és boldogságot adtak viselőjüknek.

– Honnan volt neki ilyen fonala? – kíváncsiskodott Dió.

– A nagymamája adta neki mielőtt meghalt. De azt a lány se tudta, hogy a mamája honnan szerezte. Egy kicsi, aranylő gombolyag volt csupán, ám bármennyit is varrt vele Mariska, a gombolyag mindig ugyanakkora maradt, a cérna elfogyhatatlannak tűnt.

Egyik nyáron aztán nagy lakodalomra készülődtek a falu szélén, és Mariskát kérték meg arra, hogy varrja meg az ifjú pár esküvői ruháját. Dolgozott is a lány heteken keresztül; szabott, varrt, díszített a legjobb tudása szerint. Jól haladt a munkával, s már igazán közel állt a menyasszonyi ruha befejezéséhez, amikor